

Ομιλία Δρ. Τάσου Μενελάου με θέμα:

Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΣΕΕΚ) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι, αγαπητοί σπουδαστές, με ιδιαίτερη χαρά βρίσκομαι σήμερα εδώ στο Πιλοτικό Συνέδριο για τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, το οποίο πραγματοποιείται στο πλαίσιο του έργου Re-CVET.

Έχει γίνει πλέον αντιληπτό ότι οι νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί στην Κύπρο, αλλά και ευρύτερα στην Ευρώπη, υπό το πρίσμα της οικονομικής ύφεσης, έχουν άμεσες και πολύ σοβαρές επιπτώσεις στο χώρο της εργασίας και στην κοινωνία γενικότερα. Η εκπαίδευση και κατάρτιση είναι ζωτικής σημασίας για να διασφαλίσουμε μακροπρόθεσμα τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και το υψηλό επίπεδο ευημερίας των πολιτών. Η σύγχρονη κοινωνία απαιτεί από τους σημερινούς πολίτες να είναι σε θέση να συμβάλλουν θετικά στη διαμόρφωση των κοινωνικοοικονομικών δεδομένων της σημερινής πραγματικότητας. Αναμφίβολα, το μέλλον και η ευημερία μίας χώρας εξαρτώνται από το βαθμό που οι πολίτες της είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις όπως έχουν διαμορφωθεί.

Καθοριστικό ρόλο για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων που έχει επιφέρει η οικονομική κρίση μπορεί να διαδραματίσει το Σύστημα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, αφού, τα τελευταία χρόνια, το πτυχίο πολλών αποφοίτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε τομείς που έχουν ήδη κορεστεί δεν αποτελεί πλεονέκτημα για ένταξη στην αγορά εργασίας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να δοθεί ώθηση από την Πολιτεία προς εναλλακτικούς τομείς της οικονομίας, αφού πλέον δεν μπορούμε να μην λάβουμε υπόψη μας την υπερπληθώρα προσοντούχων ατόμων, οι οποίοι προετοιμάστηκαν και

προετοιμάζονται για εργασία σε ένα οικονομικό μοντέλο το οποίο χρήζει διαφοροποίησης.

Αφουγκραζόμενη τις διαφοροποιημένες ανάγκες στην αγορά εργασίας, η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού προσφέρει προγράμματα σπουδών που σκοπό έχουν την αρχική αλλά και τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς επίσης και εξειδίκευση σε υφιστάμενους αλλά και νέους κλάδους της βιομηχανίας και μπορούν να προσφέρουν πραγματικές λύσεις προς αυτήν τη κατεύθυνση. Τα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού προσφέρονται μέσα από τα Απογευματινά και Βραδινά Τμήματα των Τεχνικών Σχολών και τα ΜΙΕΕΚ.

Τα Απογευματινά και Βραδινά Τμήματα των Τεχνικών Σχολών σκοπό έχουν:

- Την παροχή συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε εργαζόμενους ενήλικες, με στόχο την αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας καθώς και την παροχή κατάρτισης που στοχεύει στην επανένταξη των άνεργων ατόμων στην αγορά εργασίας σε τομείς όπου παρατηρείται έλλειψη σε εξειδικευμένους εργάτες.
- Την παροχή προπαρασκευαστικών μαθημάτων για τις Παγκύπριες Εξετάσεις και για άλλες εξωτερικές εξετάσεις για τις οποίες η ειδική προετοιμασία κρίνεται ως αναγκαία, όπως για παράδειγμα οι εξετάσεις για εξασφάλιση άδειας εργολήπτη Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων.

Προσφέρουν εκπαιδευτικά προγράμματα μονοετούς και τριετούς διάρκειας σπουδών. Τα προγράμματα μονοετούς διάρκειας διδάσκονται σε 80 συνολικά περιόδους σε όλο το σχολικό έτος και οδηγούν σε απόκτηση πιστοποιητικού. Τα Τριετή Προγράμματα έχουν ως βάση τους την ύλη που περιλαμβάνεται στα

αντίστοιχα ημερήσια Προγράμματα των Τεχνικών Σχολών. Οι σπουδαστές των Τριετών Προγραμμάτων λαμβάνουν «Απολυτήριο Βραδινών Μαθημάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης». Τα μαθήματα για τα Τριετή Προγράμματα διδάσκονται για 10 περιόδους εβδομαδιαία.

Με την έναρξη της λειτουργίας τους το 2012, τα Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. αποτέλεσαν μια ακόμα επιλογή σύγχρονων προγραμμάτων σπουδών, τα οποία παρέχουν επιστημονικές, τεχνικές και επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες και ταυτόχρονα χαρακτηρίζονται από ευελιξία και προσαρμοστικότητα προς τις ραγδαία επιτελούμενες αλλαγές στην απασχόληση, την οικονομία, τα επαγγέλματα και το περιεχόμενο των επαγγελμάτων.

Αναλυτικότερα, οι στόχοι των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. είναι:

- Η προσφορά προγραμμάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, τα οποία απευθύνονται σε αποφοίτους Μέσης Εκπαίδευσης, σε τομείς που δεν προσφέρονται σε μεταλυκειακό επίπεδο από άλλες δημόσιες σχολές ή συναφείς οργανισμούς της Δημοκρατίας.
 - Η προσφορά προγραμμάτων για διευκόλυνση της πρόσβασης και ένταξης στην αγορά εργασίας αποφοίτων Μέσης Εκπαίδευσης και ατόμων που έχουν δυσκολίες ένταξης / επανένταξης στην απασχόληση, μέσα από τη βελτίωση και αναβάθμιση των επαγγελματικών τους προσόντων και δεξιοτήτων.
 - Η προσφορά προγραμμάτων για περαιτέρω προώθηση της δια βίου εκπαίδευσης, με έμφαση στην υποστήριξη της ικανότητας του εργατικού δυναμικού να προσαρμόζεται στη χρήση των νέων τεχνολογιών, καθώς και των σύγχρονων παραγωγικών διαδικασιών.
 - Η αποτελεσματικότερη προώθηση και υλοποίηση δράσεων που υποστηρίζονται από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα προγράμματα που προσφέρουν τα Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. έχουν σχεδιαστεί ειδικά για να είναι συναφή με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Παράλληλα, προσφέρεται η δυνατότητα ευέλικτου σχεδιασμού των προγραμμάτων σπουδών, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται οι ανάγκες συγκεκριμένων γεωγραφικών περιοχών σε ανθρώπινο δυναμικό.

Η διατήρηση της ευελιξίας και συνάφειας των προγραμμάτων σπουδών με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας αποτελεί μία συνεχή διαδικασία, αφού τυγχάνουν αξιολόγησης, αναθεώρησης και επικαιροποίησης πάνω σε ετήσια βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις των Μελών του Συμβουλευτικού Σώματος και του Συμβουλίου Προγραμμάτων Σπουδών, καθώς και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας με βάση έρευνες σχετικά με τις προοπτικές εργοδότησης στην Κύπρο.

Επιπρόσθετα, εμπειρογνώμονες από το χώρο της Βιομηχανίας και την ακαδημαϊκή κοινότητα επιλέγονται μέσα από τις νόμιμες διαδικασίες αγοράς υπηρεσιών και διορίζονται στα Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. για να διδάξουν εξειδικευμένα θέματα, ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο τη συνάφεια των προγραμμάτων με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και διασφαλίζοντας ότι αυτά συμβαδίζουν με τις σύγχρονες εξελίξεις στον τομέα της τεχνολογίας.

Η περαιτέρω ανάπτυξη των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. και η κατάταξη των προγραμμάτων τους στο επίπεδο 5 της Διεθνούς Πρότυπης Ταξινόμησης της Εκπαίδευσης (ISCED), που είναι το πρώτο επίπεδο ανώτερης εκπαίδευσης, αποτελεί μια από τις προτεραιότητες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, επειδή ακριβώς μπορεί να προσφέρει πολλές λύσεις στην προσπάθεια που καταβάλλεται για έξοδο από τη δεινή οικονομική κατάσταση και μείωση των ποσοστών της ανεργίας.

Το πιο πάνω συνάδει με τις μεταρρυθμίσεις που προτείνονται στο Πρόγραμμα Διακυβέρνησης 2013-2018 που αφορούν την Παιδεία και Εκπαιδευτική Πολιτική – Άξονας Γ΄: Περιεχόμενο της Εκπαίδευσης, Αξιολόγηση και Αποτελεσματικότητα, και πιο συγκεκριμένα με την προσπάθεια αναβάθμισης της Τεχνικής Εκπαίδευσης, η οποία θα επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με την περαιτέρω ανάπτυξη των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ.

Μέσα από τη θεσμοθέτηση των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. ως δημόσιας σχολής τριτοβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (Μ.Τ.Ε.Ε.) θα καταστεί πιο ελκυστική και θα μπορεί να προσελκύσει περισσότερους μαθητές και μαθήτριες, αφού θα προσφέρεται διέξοδος στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση σε θέματα άμεσα συνυφασμένα με την ειδικότητά τους. Παράλληλα, θα επιτευχθεί μεγαλύτερη πρόσβαση των αποφοίτων της Μ.Τ.Ε.Ε. στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση αλλά και στην παραγωγική διαδικασία, όπως γίνεται στόχευση στην ευρύτερη πολιτική της Κυβέρνησης.

Η θεσμοθέτηση των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. ως δημόσιας σχολής τριτοβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα έχει επίσης ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη ακαδημαϊκής συνεργασίας των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. με αντίστοιχα κολλέγια και ινστιτούτα του εξωτερικού. Επιπρόσθετα, οι απόφοιτοι των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. που σκοπεύουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε πανεπιστημιακό επίπεδο, θα έχουν τη δυνατότητα αναγνώρισης μέρους του προγράμματος. Ωστόσο, η παροχή αυτής της δυνατότητας δεν θα πρέπει να αλλοιώσει τον ξεκάθαρο χαρακτήρα των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. ως σχολής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Επιπλέον, οι σπουδαστές των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. θα δικαιούνται τη φοιτητική χορηγία που δίνεται στους φοιτητές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, κάτι που δεν ισχύει σήμερα με αποτέλεσμα να τυγχάνουν δυσμενούς διάκρισης.

Είναι λοιπόν κατανοητό ότι η δημιουργία ποιοτικού και υψηλά καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού είναι προς όφελος όλων την ίδια στιγμή που ο ρόλος τους είναι σημαντικός και η συνεισφορά τους πολύτιμη.

Κλείνοντας, και με την ευκαιρία προβολής του έργου RE-CVET, θα ήθελα να τονίσω τη δέσμευση της Διεύθυνσης Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για τη συνεχή προσφορά υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης και κατάρτισης που να μπορεί να ανταποκριθεί στις σημερινές και στις μελλοντικές ανάγκες της κυπριακής οικονομίας και γενικότερα της κοινωνίας, όπως αυτές προκύπτουν μέσα από το συνεχώς μεταβαλλόμενο τοπικό και διεθνές περιβάλλον.